

Lněný pás

V Budapešti se v nedávných dnech záplav postavil do rozvodněného Dunaje muž ve smokingu. Stál ve vodě na zaplaveném nábřeží řeky vedle nějakého stožáru či lampy a držel nad sebou deštník. Během jednoho dne se objevil na několika místech asi čtyřikrát. Prostě jen stál a až když se lidé seběhli, policie jej před kamerami začala vyzývat k návratu na břeh, pokojně vyšel a nechal se předvést. Představil se jako **performer**.¹ Chtěl vypůsobit nějakou reakci lidí, byl zvědav, jak budou věci komentovat.

Celý lidský život je dějem, který je neustále komentován. Pád do hříchu má svoje přede hry a dohry. Dal by se napsat scénář. A také spása je příběhem. Není dobře ji shrnout do okamžiku. Pán Bůh tedy zpracoval scénář a z proroků udělal herce. Režie patří také Pánu Bohu. Tato *performance*² se nazývá Lněný pás.³ A tady je **první** obraz.

“¹Hospodin mi řekl toto: Jdi a kup si lněný pás. Vezmi si ho na bedra, ale do vody ho nedávej. ²Koupil jsem si podle Hospodinova slova pás a vzal si *ho* na bedra. (Jeremjášovo proroctví 13:1-2)

Když prorok dostal příkaz k zakoupení nového lněného pásu, Pán Bůh ve scénáři doplnil že jej má nosit stále na svých bedrech. Nesejírat, nechat tak a nosit. A čas plynul. Všichni si toho měli všimnout. Říkali si, jak je ten Jeremjáš *šik*, jak mu to sluší. V tuhle chvíli prorok symbolizuje šťastný čas Izraele v Boží blízkosti. Nakvetenou zahrádku a plodící štěp. Izrael se stal krásou, pýchou Boží. Přesně říká Bůh: “...byl mým lidem, věhlasem, chválou a slávou...” (13:11) Tak úzce se pojal Bůh s Izraelem. A stejně tak úzce se Bůh v době nové smlouvy spojil s církví. Nejintimnějším způsobem vyjadřuje nová smlouva vztah Boha a člověka: *Ženich a nevěsta*. Tak blízké, tak tajemné spojení.

Jeremjáš pás neměl práť. Když si koupíte nějakou součást oděvu, která má přijít přímo na tělo, přeperete si ji. Zlidštíte si to, vyperete apreturu, ošetříte vaši aviváží, která má charakteristickou vůni. Jedna rodina voní Azuritem, druhá Silanem a třetí... Z textilního výrobku, pouhého kusu látky, je najednou vaše osobní věc. Jenže: Pán Bůh si vzal

¹ A nebyl zdaleka sám. <http://www.novinky.cz/koktejl/304557-v-rozvodnenem-dunaji-se-prochazel-muz-ve-smokingu-a-s-destnikem.html> V Bratislavě se událo něco podobného: <http://bratislava.sme.sk/c/5872662/muz-chodil-po-dunaji-stopla-ho-policia.html>

² Viz: <http://artlist.cz/?id=158> “Performance se liší od vývojově starší výrazové formy, kterou je happening tím, že diváci tu nejsou nutně aktéry děje... Od divadelního představení se výtvarná performance liší tím, že zůstává vždy fragmentem příběhu v tom smyslu, že jako každé výtvarné dílo, je pouze podnětem pro konečnou realizaci díla v mysli diváka.”

³ **Pás** byl více než módní doplněk, jak jej známe my. Býval to poměrně široký pruh látky (Jemnější a vzácnější pás byl z kmentu, lnu (Ezechiellovo proroctví 16:10). Nebo byl z kůže (Matoušovo evangelium 3:4; Skutky apoštolů 21:11) kam se upevňovala zbraň (Kniha Soudců 3:16; 2. kniha Samuelova 20:8; Žalm 45:4). Také se v pasu nosil měsíc (Matoušovo evangelium 10:9) a také třeba kalamář a pero (Ezechiellovo proroctví 9:2) Vlastně to byl zbytek zástěry. Takové, jakou se opásal Pán Ježíš, když šel mýt učedníkům nohy (Janovo evangelium 13). Pro mnohé byl pás či zástěra uniformou, nezáleželo na tom, co budou mít pod ním. Pro Petra znamenalo opásání nový úkol, který mu nebude příliš příjemný (Janovo evangelium 21:18). Pás byl znakem určitého úřadu - U Izaiáše (22:21) to byl odznak královského úřadu (vyšívány zlatem a drahokamy) A ještě dodnes to tak je: cingulum černé je kněžské, fialové je biskupské, pururové je kardinálské a bílé je papežské. Kožený pás z velbloudí kůže byl odznakem prorockého řemesla u Jana Křtitele. Lněný pás, o který jde zde, byl odznakem kněžského povolání (Exodus 28:5, 6, 8, 15, 39, 42) Pás tedy znamená Izrael, který byl královským kněžstvem (Exodus 19:6). Izrael, který byl Božím lidem, jménem, chválou a oslavou. Dokonce i pýchou (Jeremjášovo proroctví 13:11)

Izrael za svůj lid s vědomím jeho nečistoty a nesvatého původu. Nijak si Izrael nezbožštil. (Viz: Ezechielovo proroctví 16:1nn). Izrael si měl vděčně pamatovat na svou záchranu.

Církev je na tom už jinak než Izrael. Pán Bůh seslal svého Ducha, bydlí v nás. *Přepral* si nás. Prorok Zachariáš (3:3) prorocky vidí velekněze, jak dostává seprané čisté roucho. Pán Ježíš, skutečný velekněz, vypral a očistil zpropadený člověčí původ. Máme nebeskou vůni, nebeskou jemnost, jsme uschopněni nově sloužit Pánu Bohu tělo na tělo. Přesto bych byl pro to, abychom si dobře pamatovali svůj původ. Kdo jsme to vlastně byli a koho z nás udělala Boží milost. Nám by se mohl stát, že bychom se z *pýchy Boží* mohli dostat lehko k *pýše na Pána Boha*. Mohli bychom se dostat k tomu, že si budeme přičítat kvalitu svého života, zásluhy vytrvalosti a zodpovědnosti. Což se stalo Izraeli. Zcela jistě se to stalo.

³ Stalo se ke mně Hospodinovo slovo podruhé: ⁴ Vezmi pás, který jsi koupil a jenž je na tvých bedrech; vstaň, jdi k Para a skryj ho tam ve skalní rozsedlině. ⁵ Šel jsem a skryl jsem ho u Para, jak mi přikázal Hospodin. (Jeremjášovo proroctví 13:3-5)

Následuje totiž **druhý** obraz. V něm má prorok vyjít na cestu a ten svůj pás skrýt ve skalní trhlině. *Para* nebo Eufkrat ⁴ je řeka naplavenin. Známe to z povodní. Ve vrstvách bláta dochází ke znehodnocení skoro všeho a navíc způsob, kterým řeka uloží seno, kompoty, králíkárny a ploty - ten způsob je hrůzostrašný. Navíc se ničí celá pole, chmelnice, zelenina. Vše, co bylo nějakou chvíli pod vodou.

Tak měl být uložen pás, který do poslední chvíle byl na těle prorokově. Tak měl být uložen Izrael, který byl do poslední chvíle na výsluní Božího zájmu a péče. Čekalo jej zajetí v Babylóně. Tady by se dal příběh ukončit. A mnohdy se skutečně končí. Co řeka (času) pohrbí ve svých naplaveninách, to se nelehko obnovuje, mnohdy už vůbec. Tak o tom vyprávějí sdělovací prostředky. Je skončeno, zanesl to čas.

Vzpomínky mládí a ideály. Mládežnický zápal pro Pána Boha. První lásku k manželce, dětem. Nadšení pro sborový život. Máme na to tisíc vysvětlení, možná tvrdíme, že to tak muselo dopadnout, protože jsme nebyli dočista *přepráni* Pánem Bohem. Leccos může a nemusí být pravda. Jenže pás se v našem příběhu nedostal k Eufratu proto, že nebyl *sepraný* ! Dostal se tam na slovo Hospodinovo, protože představoval nevděčný Izrael, který nechtěl se svým Bohem pokračovat dál.

Ano, možná jsme se připojili k Pánu Bohu se svými ideály a názory a představami a zjišťujeme, že církev a lid Boží je něco jiného. Lidé kolem nás nejsou ideální a proč by si člověk komplikoval život se složitými lidmi. Pokud nechceme do naplavenin, měli bychom se svým Bohem vděčně pokračovat k proměně celého našeho lidství. Zrát pod vlivem svého dobrého Pána a jeho Slova a nevybírat si z toho, co nám říká, jen to, co se zdá možné uskutečnit a co se nám chce poslouchat.

⁴ Je to opět slovní hříčka: Mohl to být Eufkrat, ale je to cca 560 km jedna cest a Jeremjáš by ji absolvoval vlastně čtyřikrát! V úvahu tedy přichází potok podobného jména *Para* (5 km od Anatótu, dnešní *Kirbet Farah*; srovnajme se to podle knihy Jozue 8:23). Jelikož cesta k Eufratu by trvala několik měsíců, je pravděpodobnější, že ve skutečnosti šel jen k tomu potoku. Slovní hříčkou (použitou už několikrát v proroctví, např v 1:11a 12) mohlo Jeremjášovo konání naznačovat, že jde o Eufkrat, tedy babylónské vyhnanství.

⁶ Po mnoha dnech se stalo, že mi Hospodin řekl: Vstaň, jdi k Para a vezmi odtamtud pás, který jsem ti přikázal tam skrýt. ⁷ Šel jsem tedy k Para, vykopat jsem ten pás a vzal *ho* z místa, kam jsem ho ukryl. A hle, pás byl zničen, *nebyl* vůbec k ničemu. ⁸ Tu se ke mně stalo Hospodinovo slovo: ⁹ Toto praví Hospodin: Takto zničím pýchu Judy i velkou pýchu Jeruzaléma. ¹⁰ Tento zlý lid, který odmítá poslouchat má slova, žije podle svého umíněného srdce a chodí za jinými bohy, aby jim sloužil a klaněl se jim, dopadne jako tento pás, který *není* vůbec k ničemu. ¹¹ Protože tak jako pás přiléhá k bedrům muže, tak jsem k sobě přivinul celý dům izraelský a celý dům judský, *je* Hospodinův výrok, aby byl mým lidem, věhlasem, chválou a slávou, ale neposlouchali. (Jeremjášovo proroctví 13:6-11)

Jenže příběh má ještě **třetí** dějství. Prorok jde k Eufratu a vyhrabe po čase na slovo Hospodinovo plesnivý a pohnilý pás. Proč se Pán Bůh hrabe v naší minulosti, proč vytahuje to, co nás bolí a nepříjemně zapáchá mrtvotou? Proč to tam už nenechá? To proto, abychom, viděli jaká je pravda. Nemůžeme si myslet, že ten pás je jen tak uložen pro lepší časy. Je zničen, je nepoužitelný.

Potkávám mnoho lidí, kteří si myslí, že jsou v podstatě použitelní. Že jejich schopnosti jsou v podstatě jen v záloze, jen schované. Mají nějaký výcvik, nějaké školení a jen jejich okolí nedocenilo, že jsou opravdu kompetentní zvládat to, či ono. Domnívají se, že stačí si říct a budou docela svobodni od závislosti na lahvičce či displeji nějakého moderního výmyslu. Že stačí jen říct a nebudou dávat tolik času vydělávání peněz a budou sloužit Bohu. Je to přeci přirozené říkat si, že budu dělat to, co chce Bůh, až k tomu budou vhodné podmínky. Že stačí jen začít. Nicméně je pravdou, že to nejde. To, co se vyhrabe z nánosů bahna je nepoužitelné.

Druhý důvod je v Žalmu 39:12 kde se říká, že Pán Bůh člověka přivádí k zetlení, když jej napomíná. (*Ty, když zehráním pro nepravost tresceš člověka, hned jako mol k zetlení přivodíš zdárnost jeho, marnost zajisté jest všeliký člověk.* Kralický překlad.) Jako si počkal na to, až bude Lazar z příběhu popisovaného v Janově evangeliu (11:1-44) ve stádiu nevratného rozkladu v hrobě a pak přišel a vzkřísil jej, tak stejně se smilovává nad námi, když je vidět jaká je pravda o našem životě. Protože Pán Bůh je tím, kdo začíná tam, kde nic není, kde je všechno zkažené a špatné, protože On je tím, kdo křísí z mrtvých.⁵ Nevybírání si dobré a zasloužilé, aby je polepšil. Hledá a spasí to, co zahynulo!

Otázky a podněty na cestu domů:

1. Popiš, jak si tě Pán Bůh našel, vybral, z čeho jsi vyšel, když tě udělal svou pýchou a radostí. Zapomínáme na svoje skutečné možnosti a na Boží skutečné milosrdenství... Neskončili jsme v pýše na své křesťanské existování, jako oni na to svoje židovské?
2. Popiš Boží práci. Co s tebou dělal a jak si připravil tvou proměnu. Jak *přepra*l tvou přirozenost a změnil povahu, jak zbělil záznamy hříchu. Tohle promýšlejme, doceňujme.
3. Leží-li někdo v naplaveninách, v nánosech času bez perspektivy, nemusí to být jeho konec. Je to škoda, je špatně informován, pokud si myslí že musí čekat až na archeology, kteří budou popisovat jeho život. Jak je možné někoho vyhrabat už teď?
4. K použití nejsme, potřebujeme vzkříšení. Vyhrabání jsme proto, aby bylo vidět jak nesmyslná je pýcha. Ta pravda bolí. Sami opravdu nejsme k ničemu než k zetlení. Jenže to není konec, protože Bůh křísí z mrtvých! Křísí teď a naprosto a úplně jednou na věčnosti.

⁵ Viz: 2. dopis Korintským 1:9